

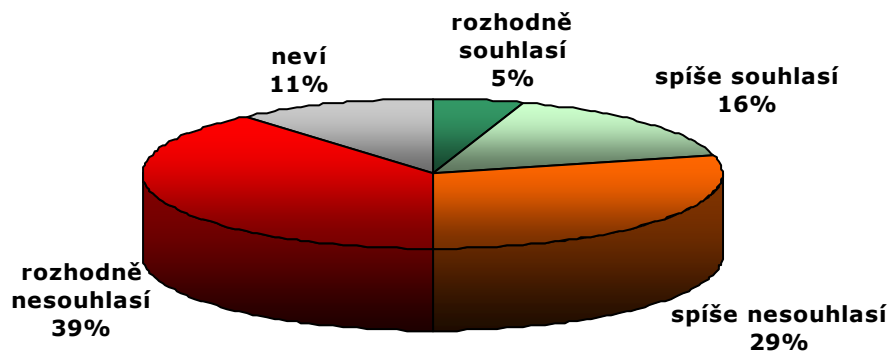
Občané o přijetí eura – červen 2011

Technické parametry

Výzkum:	Naše společnost 2011, v11-06
Realizátor:	CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.
Termín terénního šetření:	6. – 13. 6. 2011
Výběr respondentů:	Kvótní výběr
Kvóty:	Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1006
Metoda sběru dat:	Osobní rozhovor tazatele s respondentem
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	PM.58, PM.171
Zveřejněno dne:	25. července 2011
Zpracovali:	Tereza Sojková, Jan Červenka

V pravidelném červnovém šetření v rámci projektu Naše společnost Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR, v.v.i., zkoumalo postoje české veřejnosti k přijetí eura jako české měny.

Graf 1: Názory na přijetí eura za měnu ČR¹

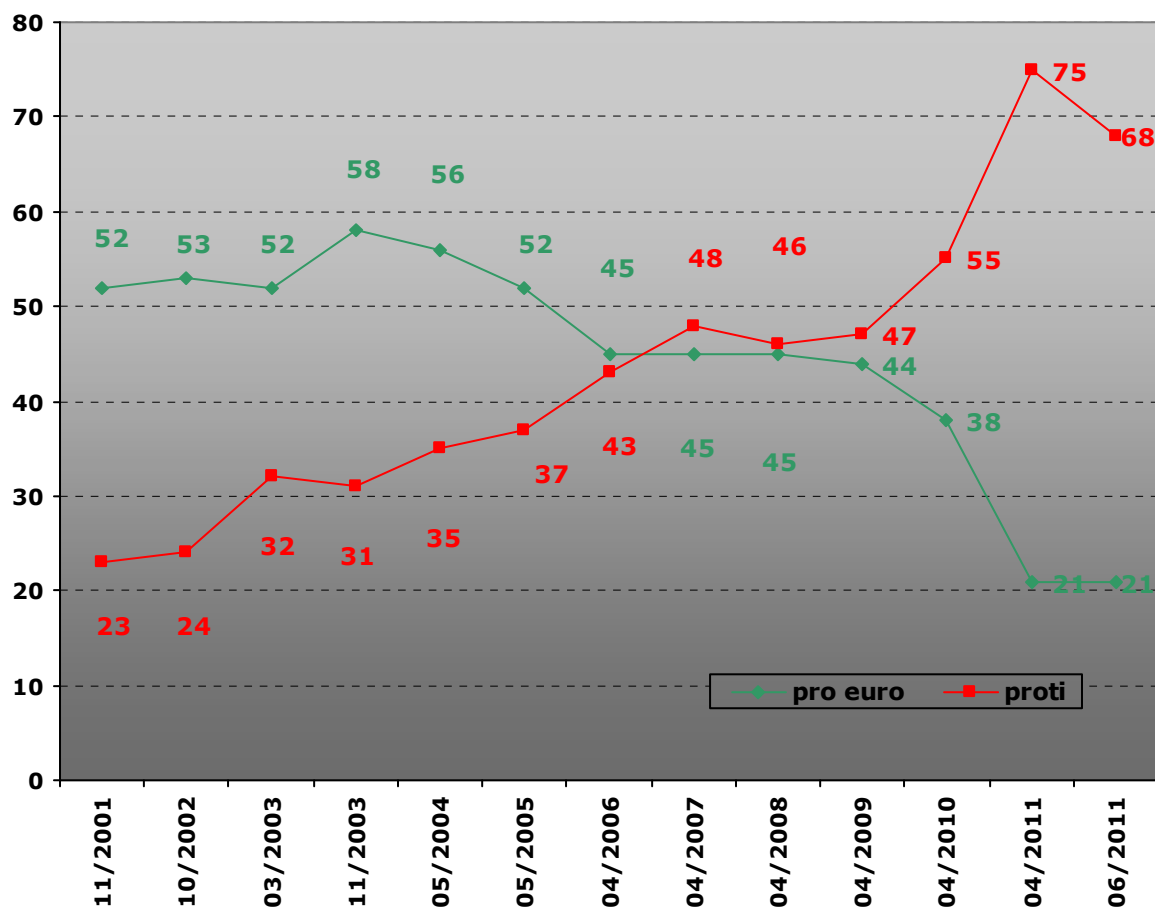

¹ Znění otázky: „Souhlasíte nebo nesouhlasíte s tím, aby bylo za měnu ČR přijato euro?“

Jak ukazuje graf 1, v české společnosti stále přetrvává převážně odmítavý postoj k přijetí eura. Více než dvoutřetinová většina účastníků výzkumu (68 %, 29 % + 39 % v součtu odpovědí „spíše nesouhlasí“ a „rozhodně nesouhlasí“) se staví proti zavedení eura v ČR. Pro jeho přijetí se v šetření vyslovila jen asi pětina (21 %) občanů, z toho rozhodně souhlasí 5 % dotázaných a 16 % spíše souhlasí. Desetina dotázaných (11 %) zvolila odpověď „nevím“.

Mezi zastánce eura patří statisticky významně častěji voliči ODS, vysokoškoláci, mladí lidé do třiceti let a lidé s dobrou životní úrovní. Mezi odpůrce pak voliči ČSSD a v mnohem větší míře voliči KSČM, senioři, vyučení a lidé se špatnou životní úrovní.

Graf 2: Názory na přijetí eura za měnu České republiky – vývoj v čase (v %)

Pozn.: „Pro euro“ tvoří součet odpovědí „rozhodně souhlasí“ a „spíše souhlasí“, „proti“ tvoří součet odpovědí „rozhodně nesouhlasí“ a „spíše nesouhlasí“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Jak ukazují údaje z časového srovnání zachycené v grafu 2, oproti loňsku došlo v letošním roce k značnému vzestupu podílu nesouhlasu se zavedením eura a naopak k poklesu podílu souhlasících. V aktuálním výzkumu se tento trend, který byl zaznamenán již v letošním dubnovém šetření, potvrdil, i když v porovnání s ním se podíl nesouhlasu naopak o sedm procentních bodů snížil, což se na druhé straně promítlo do sedmibodového nárůstu podílu nerozhodných odpovědí. I přes toto dílčí snížení je však stávající podíl nesouhlasu o třináct procentních bodů vyšší než v roce 2010 a proti roku 2009 rozdíl činí dokonce

dvacet jedna procentních bodů. Na druhé straně pak pokles podílu souhlasících oproti loňskému dubnu je ještě větší, a sice sedmnáctibodový, v porovnání s rokem 2009 pak tento pokles činí dvacet tři procentních bodů. V delším časovém vývoji je patrné, že mezi lety 2001 a 2011 došlo k postupnému převrácení většinových preferencí, když do roku 2005 zřetelně převažoval souhlas se zavedením eura jako měny v ČR, v letech 2006 až 2009 byly podíly souhlasu a nesouhlasu vyrovnané a v roce 2010 poprvé zřetelně převážil nesouhlas, což se v letošním roce dále výrazně prohloubilo. Možným vysvětlením tohoto posunu je reakce občanů na ekonomickou krizi a hlavně na aktuální problémy v některých zemích eurozóny.

V rámci dotazníku byli respondenti formou otevřené otázky požádáni, aby uvedli dvě hlavní výhody a dvě hlavní nevýhody, které by podle jejich názoru přineslo přijetí eura.²

Tabulka 1: Výhody z přijetí eura za měnu České republiky (%)

Sjednocení měny, jedna společná měna po celé Evropě, se Slováký, Němci, Rakušany	29%
Jednodušší cestování, nebude třeba měnit peníze při cestě do zahraničí, na dovolené	25%
Mezinárodní obchod – snadnější obchodování a investování v mezinárodním měřítku	7%
Zjednodušení mezinárodního platebního styku, pohodlnost při placení, převádění peněz z a do zahraničí	6%
Snazší porovnání cen a mezd v rámci EU	5%
Lepší propojení a zrovnoprávnění ČR s Evropou, větší sepětí s EU, budeme partnery v Evropě	4%
Žádné poplatky bankám a směnárnám kvůli výměně peněz v rámci eurozóny	4%
Silná a stabilní měna, vyšší kupní síla	4%
Příznivý vliv na ekonomiku obecně	3%
Výhody pro podnikatele – obecně	2%
Podpoří to turistický ruch v ČR, více turistů ze zahraničí, z Evropy	1%
Snazší přístup k dotacím z EU	1%
Nic, žádné výhody	19%
Jiná odpověď	7%
Neví	10%

Pozn.: Respondenti mohli v odpovědi na otázku uvést až dvě hlavní výhody. Z tohoto důvodu činí součet hodnot v tabulce 200 %, přičemž dopočet do této hodnoty tvoří nevyužití možnosti druhých odpovědí.

² Otázka: „Jaké hlavní výhody a nevýhody by podle Vašeho názoru mělo přijetí eura jako měny v České republice? Uvedte, prosím, dvě nejdůležitější výhody a dvě nevýhody přijetí eura.“

Tabulka 2: Nevýhody z přijetí eura za měnu České republiky (%)

Zdražení, vyšší ceny, inflace, znehodnocení úspor	45%
Pokles životní úrovně, budou nízké platy a důchody v eurech	12%
Obtížná orientace v nové měně, v cenách, nezvyklé pro lidi naučené počítat v korunách	11%
Budou na nás doléhat problémy Eurozóny, krach některého státu zasáhne i nás	9%
Konec koruny, máme svou korunu a ta nám stačí	7%
Jiné negativní ekonomické dopady	6%
Ztráta kontroly nad měnovou politikou země, budeme se víc podřizovat Bruselu, Evropské centrální bance	6%
Ztráta suverenity, národní identity	5%
Euro je v současnosti nejistá, nestabilní měna, padne, zhroutí se	5%
Finanční náklady samotného přechodu na euro	5%
Výhrady k podobě mincí a bankovek	4%
Přepočítávání cen z eura na koruny	3%
Existence příliš velkých rozdílů mezi zeměmi Eurozóny	3%
Lidé euro nechtějí, je to zbytečné	2%
Závislost na vývoji ekonomiky EU – obecně	2%
Špatné zkušenosti jiného státu – obecně	2%
ČR není na přijetí eura dost připravená	1%
Je to riziko, riskantní krok, nikdo neví, co se může stát	1%
Ztráty pro bankovní sektor - zkrachují banky, směnárny	1%
Nic, žádné nevýhody	2%
Jiná odpověď	9%
Neví	9%

Pozn.: Respondenti mohli v odpovědi na otázku uvést až dvě hlavní nevýhody. Z tohoto důvodu činí součet hodnot v tabulce 200 %, přičemž dopočet do této hodnoty tvoří nevyužitá možnost druhých odpovědí.

Jak ukazují výsledky zachycené v tabulkách 1 a 2, nejčastěji zmiňovanými výhodami jsou „sjednocení měny pro celou Evropu“ a „jednodušší cestování do zahraničí“. Jako nevýhodu respondenti nejvíce uváděli zdražení, vyšší ceny či inflaci. Kromě toho se mezi uváděnými nevýhodami častěji objevoval „pokles životní úrovně, nízké platy a důchody v eurech“, „obtížná orientace v nové měně a v cenách z důvodu zvyku počítat v korunách“ a možnost přenosu problémů z eurozóny a jejich dopadů na Českou republiku.